

План семінарського заняття

Заняття 1: Типологізація етнічних спільнот

1. Класифікації європейських народів (географічна, антропологічна, лінгвістична, історико-етнографічна)
2. Структуризація етнічних спільнот сучасної Європи (локальна група, етнографічна група, етнічна група, етнос, нація, етнічна меншина)

Література:

1. Anthropology of Europe: Identity and Boundaries in Conflict. – Oxford, 1993.
2. Šatava, Leoš: Národnostní menšiny v Evropě. Encyklopedická příručka. Praha 1994.
3. Słownik etnologiczny: terminy ogólne. Warszawa; Poznań, 1987.
4. Данилюк І.В. Етнічна психологія як галузь наукового пізнання.- Київ, 2010
5. Етносоціальний розвиток України: Терміни, визначення, персоналії / Відп. ред. Ю.І. Римаренко, І.Ф. Курас. Київ, 1993.
6. Итс Р.Ф. Введение в этнографию. Ленинград, 1991.
7. Макарчук С. Вступ // Етнографія України : навч. посіб.; за ред. проф. С. А. Макарчука. – [вид. 2-ге, перероб. і доп]. – Львів, 2004. – С. 3-12.
8. Свод этнографических понятий и терминов. Выпуск 6 : Этнические и этносоциальные категории. – Москва, 1995.
9. Тиводар М. Етнологія: навч.посіб. для студ. іст. ф-ту. Львів, 2004; Ужгород, 2010.
10. Этнические меньшинства в зарубежной Европе. Москва, 1997. 328 с.

План семінарського заняття

Заняття 2: Типи та структура етнічних стереотипів.

1. Автостереотипи та гетеростереотипи
2. Механізми формування етнічних стереотипів.
3. Методи дослідження етнічних стереотипів

Література:

1. Баронин А. С. Этническая психология. Киев: Тандем, 2000.
2. Данилюк І.В. Етнічна психологія як галузь наукового пізнання. Київ, 2010.
3. Кцоева Г.У. Методы исследования этнических стереотипов // Социальная психология и общественная практика. Под ред. Шорохова Е.В., Левковича В.П. Москва, 1985. С.225-231.
4. Кцоева Г.У. Опыт эмпирического исследования этнических стереотипов // Психологический журнал. 1986. Т.7 (2). С.41-50.
5. Львовичкіна А. М. Етнопсихологія: Навч. посіб. Київ : МАУП, 2002.
6. Овсянко, О.Л. Етностереотипи в контексті діалогу культур // Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету: [збірник]. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. Вип. 29. С. 79–82
7. Павленко В.М., Таглін С.О. Етнопсихологія: Навчальний посібник. Київ: Сфера, 1999.
8. Ручка А. “Свої” і “чужі” в багатоскладовому суспільстві // Соціокультурні ідентичності та практики. Київ, 2002. С. 142-156. Павленко В.М., Таглін С.О. Етнопсихологія. Навчальний посібник. Київ, 1999. С. 166-169
9. Серета В. Етносоціологія: Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 160 с.
10. Сухарев.А., Сухарев М.В. Психология народов и наций. Донецк: Сталкер, 1997.
11. Филипов А.С., Трусов В.П. Этнические стереотипы // Этнические стереотипы поведения / Под ред. Байбурина А.К. Ленинград, 1985. С.3-19
12. Химович О. Стереотип: теоретико-методологічні підходи до інтерпретації // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2013. Вип. 59–60. С. 66-76.
13. Awdziejew A. Stereotypy w Języku Mówionym // Prace Etnograficzne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z.24. Warszawa - Kraków, 1988. S.34-37.
14. Benedyktowicz Z. Stereotyp - Obraz - Symbol. O Możliwościach Nowego Spojzenia na Stereotyp // Prace Etnograficzne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków. 1988. S.7-34.
15. Bokszański Z. Stereotypy a Potoczne Wyobrażenia Narodów i Grup etnicznych // Kultura i Społeczeństwo. 1994. T.38. №2. S.53-69
16. Leyens J.-P. Stereotypes and Social Cognition. London, 1994
17. Steele, C. M. (1998). Stereotyping and its threat are real. *American Psychologist*, 53(6), 680–681.

План семінарського заняття

Заняття 3: Етнічні стереотипи про народи Великобританії

1. Автостереотипи та гетеростереотипи про англійців
2. Автостереотипи та гетеростереотипи про шотландці
3. Ірландці та уельські в автостереотипах та гетеростереотипах

1. Boyle David. How to Be English. 2015.
2. Fox, Kate. Watching the English: The Hidden Rules of English Behaviour. 2004. 157 p.
3. Levy Patricia. Ireland: Culture Shock! A Survival Guide to Customs and Etiquette. 2008. 270 p.
4. Miall, Antony. Xenophobe's Guide to the English. Oval Books, 2008. 104 p.
5. Winterson-Richards John. The Xenophobe's Guide to the Welsh. Oval Books, 2008. 88 p.
6. Ross David. Xenophobe's Guide to the Scots. Oval Books, 2008. 95 p.
7. Бойл Д. Путеводитель по англичанам. 2016.
8. Грицак Ю.П. Характеры народов мира: попытка определения национальных психотипов. Харьков: Экограф, 2000. 342 с.
9. Макаруч Л.Л., Пундик І. В. “Британці «очима» українців: лінгвокультурний аспект (на матеріалах англословних анекдотів)” *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія філологічна. 2016. вип. 62. 209–211.
10. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. Навч. посібник. Київ: Академія. 2012. 285.
11. Миньяр-Белоручева А.П., Покровская М.Е. “Этнические стереотипы в современном языковом пространстве,” *Национальный психологический журнал*. 2012. № 2. 90–94.
12. Павленко В.М., Таглін С.О. Етнопсихологія. Навчальний посібник. Київ, 1999. 408 с.
13. Рогач О. О. “Стереотипи народів Європи в аспекті діакронії.” *Мовні і концептуальні картини світу*. 2013. №.43(4). 3–8.
14. Фокс, Кейт. Спостерігаючи за англійцями. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 608 с.
15. Шутова М. О. “Акціональна, ментальна і мовна проєкція етнокультурних стереотипів англійців і українців (когнітивно-лінгвокомпаративна реконструкція фразеоформул),” *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. № 9. т. 3. 39–44.
16. Шутова М. О. “Фразеосемантична фіксація етнокультурних уявлень українців і англійців «про себе»,” *Наукові праці. Філологія. Мовознавство*. 2015. Вип. 241. т. 253. 105–109.

План семінарського заняття

Заняття 4:

Етнічні стереотипи про народи Німеччини, Австрії та Швейцарії

1. Німці: автостереотипи та гетеростереотипи
2. Швейцарці: автостереотипи та гетеростереотипи
3. Австрійці: автостереотипи та гетеростереотипи

Roraff Susan, Krejci Julie. Culture Shock! Austria: A Guide to Customs and Etiquette. 2011. 352 p.

Ossenberg S. Deutsche und türkische Stereotype. Ein inter- und intrakultureller Vergleich. Springer, 2019. 214 s.

Bilton, Paul. The Xenophobe's Guide to the Swiss. Oval Books, 1998. 64 p.

Demleitner E. Gentlemen und Nazis? Nationale Stereotype in deutschen und britischen Printmedien. Zugl.: Univ. Würzburg, Lehrstuhl für Dt. Sprachwiss, Diss., 2009.

James, Louis. Xenophobe's Guide to the Austrians. 2nd ed. Oval Books, 2010. 98 p.

Was ist typisch deutsch? // Focus, 8.08.2011. Режим доступу: https://www.focus.de/wissen/mensch/deutsch/was-ist-typisch-deutsch-stereotype_id_2491299.html

Zeidenitz, Stefan; Barkow, Ben. The Xenophobe's Guide to The Germans. Ravette Publishing Ltd, 1996. 64 p.

Bartminski Jerzy. Jak zmienia się stereotyp Niemca w Polsce? // Przegląd Humanistyczny. 1994. № 5. S. 81-101.

Бартминський Ежи. Как изменяется стереотип немца в Польше // Языковой образ мира. Очерки по этнолингвистике. Москва: Индрик, 2005. С. 252–278.

Билтон Пол. Эти странные швейцарцы. Эгмонт, 2000.

Вапіров С. Ю. Етнічні стереотипи у німецькому побутовому анекдоті // Нова філологія. 2013. № 57. С. 112-115.

Войціщук Ж. В. Стереотипи німецької національної кухні / Ж. В. Войціщук // Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. 2012. Сер.: Філологія. . С. 215-217.

Зайдениц, Штефан; Баркоу, Бен. Эти странные немцы. 2019. 138 с.

Онщенко Н А. Етностереотип німця та особливості його репрезентації німецькомовними ептонімами // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. - 2011. № 972. Серія. Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. Вип. 67. С. 97–102.

Рогач О. О. Стереотипи народів Європи в аспекті діахронії // Мовні і концептуальні картини світу. 2013. Вип. 43(4). С. 3-8.

План семінарського заняття

Заняття 5:

Народи Скандинавії та Фінляндії в етнічних стереотипах

1. Шведи, данці, норвежці, ісландці в етнічних стереотипах (автостереотипи та гетеростереотипи)
2. Етнічні стереотипи про фінів та саамів

Махній Микола, Homo ethnikos : психологія і культура. Чернігів, 2012. 400 с.

Gundelach Peter. Joking Relationships and National Identity in Scandinavia. Acta Sociologica Vol. 43, No. 2 (2000), P. 113-122.

Бут М. Почти идеальные люди. Вся правда о жизни в “Скандинавском раю”. Эксмо, 2017. 436 с.

Booth Michael. The Almost Nearly Perfect People: The Truth About the Nordic Miracle. 2014. 416 p.

Nikel David Scandinavian Stereotypes <https://www.lifeinnorway.net/scandinavian-stereotypes/>

Anna-Karin Sager Swedish Stereotypes (And Whether They're True!) <https://heyexplorer.com/swedish-stereotypes/>

Hübinette Tobias. Racial Stereotypes and Swedish Antiracism // Crisis in the Nordic Nations and Beyond P. 69-86.

Дирби Х., Харрис С., Гользен Т. Эти странные датчане.

Harris Steve, Dyrbye Helen, Golzen Thomas. Xenophobe's Guide to the Danes. 92 p.

Berlin Peter. The Xenophobe's Guide to the Swedes. Oval Books. 64 p.

Берлин П. Эти странные шведы. Москва, 2001. 96 с.

Elloway Dan. The Xenophobe's Guide to the Norwegians. Oval Books, 2015. 96 p.

Будур Н. Эти странные норвежцы. Москва, 2005. 96 с.

Дирби Х., Харрис С., Гользен Т. Эти странные датчане. Москва, 2002. 80 с.

Dyrbye Helen; Harris Steve; Golzen Thomas. The Xenophobic Guide to the Danes. Oval Books, 2008. 87 p.

Sale Richard. The Xenophobe's Guide to the Icelanders. Oval Books, 2000. 64 p.

Сейл Р. Эти странные исландцы. Москва, 2004. 96 с.

Swallow Deborah. Culture Shock! Finland: A Survival Guide to Customs and Etiquette. 2011. 302 p.

Вікінг Мік. Маленька книга хюге. Як жити добре по-данськи. Харків, 2017.

Wiking Meik. The little book of hygge. The Danish way to live well. London: Penguin Life, 2016. 288 p.

План семінарського заняття

Заняття 6:

Народи південної Європи в етнічних стереотипах

1. Греки, іспанці португальці в етнічних стереотипах
2. Французи та італійці в автостереотипах та гетеростереотипах

Література:

Clarke Stephen. Talk to the Snail. Ten Commandments for Understanding the French. London, 2007. 262 p.

Narody i stereotypy // Pod red. T. Walas. Kraków, 1995. 330 s.

Poelzl Volker. Culture Shock! Portugal: A Survival Guide to Customs and Etiquette. 2009. 310 p.

Гнатенко П.И. Этнические установки и этнические стереотипы / П.И. Гнатенко, В.Н. Павленко. – Днепропетровск: ДГУ, 1995. – 200 с.

Кларк Стефан, Наблюдая за французами. Скрытые правила поведения. 2008. 306 с.

Махній Микола, Homo ethnikos : психологія і культура. Чернігів, 2012. 400 с.